

ἀγκαθῶνας ὁ, ἀμάρτ. ἀγαθῶνας Πάρ. κ.ά. ἀχανῶνα ἢ, Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἀκανθῶν.

Τόπος πλήρης ἀκανθῶν ἢ ἀκανθωδῶν φυτῶν ἔνθ' ἄν.: *Πήγαμε 'ς τὸν ἀγαθῶνα καὶ μαζέψαμε ἀγαθομασίχα Πάρ. Κρύφτε ὁ κόσσ' φας ἀπέσ' 'ς σὴν ἀχαντῶνα* (ἐκρύβη ὁ κόσσ-φυφος ἐντὸς τοῦ ἀκανθῶνος) Ὁφ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγκαθῶνα **15**.

ἀγκαθῶνω ἀμάρτ. ἀγκαθῶνον Μακεδ. (Κοζ. Σιάτ.) κ.ά. ἀγαθῶνον Λέσβ. 'κατχῶνον Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀχαντῶνω Πόντ. (Κολων.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκάθι, παρ' ὃ καὶ ἀχάντιν, ὅθεν τὸ ἀχαντῶνω.

1) Μετβ. νύσσω, κεντῶ δι' ἀκάνθης ἢ ἀκανθώδους φυτοῦ Λέσβ. Μακεδ. (Κοζ.) κ.ά.: *'Η τσουκνίδα μ' ἀγκάθουσι Κοζ. Ἀμτβ. νύσσομαι, κεντῶμαι ὑπὸ ἀκάνθης Καλαβρ. (Μπόβ.) β)* Ἐνοχλῶ τινα προξενῶν νυγμούς Μακεδ. (Κοζ.): *Τὸν μάτι μ' μ' ἀγκαθῶν.* Συνών. φρ. τὸ μάτι μου μὲ κόβει. **γ)** Ἐνοχλῶ, πειράζω, προσβάλλω Μακεδ. (Κοζ.): *Μὴ τὰ λόγια σ' μ' ἀγκάθουσις.* **2)** Περι-ορίζω, περιφράσσω τι δι' ἀκανθῶν ἢ ἀκανθωδῶν θάμνων, οἷον ρίζαν δένδρου, θημωνιάν, κήπον κττ. Πόντ. (Κολων.) Πβ. ἀγκαθιζῶ (1), ἀγκαθίζω.

ἀγκαθωπός ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγαθωπός Πελοπν. (Λακων. Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκάθι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ωπός, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2, 456.

Ὁ ἔχων ἀκάνθας, ὁ πλήρης ἀκανθῶν ἔνθ' ἄν.: *Τόπος ἀγαθωπός Μάν. Φρύγανο ἀγαθωπὸ αὐτόθ.* || Ἄσμ.

'Σ τ' ἀγαθωπὸ τριαντάφυλλο γλυκολαλαίει τ' ἀηδόνη Μάν. Συνών. ἀγκαθωτός. Τὸ θηλ. Ἀγκαθωπή καὶ πληθ. Ἀγκαθωπές τοπων. πολλαχ.

ἀγκαθωτός ἐπίθ. σύνθη. ἀγκαθουτός βόρ. ἰδιώμ. ἀγαθουτός Θράκ. (Μάδυτ.) ἀχαντωτός Πόντ. (Κερασ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκάθι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ωτός.

Ὁ πλήρης ἀκανθῶν, ἀκανθώδης. Τὸ θηλ. Ἀγαθωτή τοπων. Κρήτ.

ἀγκαίνιαστος ἐπίθ. πολλαχ. ἀγκαίνιαστους πολλαχ. βορ. ἰδιώμ. ἀγκίνιαστος Θράκ. Κυκλ. Κῶς Τήλ. κ.ά. ἀγίνιαστος Θήρ. Κρήτ. Σύμ. κ.ά. ἀγίνιαχτους Σάμ. κ.ά. ἀγίνιας Θήρ. ἀγκίνιος Κάλυμν. Κάρπ. Νίσυρ. Τήλ. ἀγίνιος Κρήτ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γκαινίαστος < *γκαινιάζω παρὰ τὸ ἐγκαινιάζω. Τὸ ἀγκίνιαστος ἐκ τοῦ ἐτέρου τύπ. *γκινιάζω, τὸ δὲ ἀγίνιας καὶ ἀγίνιος ἐκ τῶν πληρεστέρων ἀμαρτ. ἀγκίνιαστος καὶ ἀγκίνιος.

1) Ὁ μὴ ἐγκαινιάσθεις, ἀνεγκαινίαστος, ἐπὶ ναοῦ μὴ καθιερωθέντος δι' ἰδίας ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς Θράκ. Κυκλ. (Θήρ. κ.ά.) Μακεδ. (Βογατσ.) Στερελλ. (Ἀρτοτ.) Σύμ. κ.ά.: *Νεκκλήσι' ἀγίνιαστη Σύμ.* **2)** Ὁ μὴ τεθείς εἰς χρῆσιν, ἀμεταχειρίστος, καινούργιος, συνήθως ἐπὶ ἐνδυμάτων, ἀγγείων κττ. Θράκ. Κάλυμν. Κάρπ. Κρήτ. Κυκλ. (Θήρ. κ.ά.) Νίσυρ. Σάμ. Σύμ. Τήλ. κ.ά.: *Ἀγίνιαστο ἔχω*

τὸ κοντόχι Κρήτ. Ἀγίνιαστο ροῦχα Σύμ. Ἀγκίνιαστο πονκά-μυσο φορῶ Τήλ. Ἀγκίνιο χαρτὶ Νίσυρ. Ἀ βάλω τὴν ἀγκί-νια μου βράχα ('ἀ=θά) Τήλ. || Ἄσμ.

*Θωρεῖ εἰς τὸ σεδούκιν του ἓνα λαιμὸ κοσάρι
καὶ δυὸ λαιμούς ἀγίνιαστα ἄσπρα μαργαριτάρια*

Κρήτ. Συνών. ἄγγιχτος **2**, ἀφόρετος, καινούργιος. **β)** Ἀθικτος, ἄψαυστος Κρήτ.: Γνωμ.

*Μὲ τὸ γαλλιά σου κάθιζε καὶ νηστικὸς σηκώνων,
ἀκέραιο νά 'ναι τὸ ψωμί, τὸ πιάττο νά 'ν' ἀγίνιο*

(συναναστρέφου μὲ τὸν ἠθικῶς ἀνώτερόν σου, ἔστω καὶ ἂν συντρῶγων μετ' αὐτοῦ μέλλης νὰ ἐγερθῇς νηστικός, παρὰ νὰ κραιπαλᾷς μὲ τοὺς ἠθικῶς κατωτέρους, ὑπὸ τῶν ὁποίων ὑπάρχει κίνδυνος νὰ διαφθαρῇς) Κρήτ. **γ)** Ὁ μὴπω εἰς ἐργασίαν χρησιμοποιηθεῖς, ἐπὶ ζώων Κῶς κ.ά. || Ἄσμ.

*Σὰν ἄγριο μοῦ φαίνεται κι ἀγκίνιαστο μονλάρι,
μὰ θὰ ἰδῶ ἂν δέχεται καπίστρι καὶ σουμάρι*

Κῶς. Συνών. ἀκαμάτευτος. **3)** Ὁ μὴ ὑποστάς τὴν δι' ὠρισμένης τελετῆς συντελουμένην κάθαρσιν καὶ διὰ τοῦτο ὑποκείμενος εἰς τὴν ἐπήρειαν πνευμάτων κακοποιῶν ἢ τὴν προσβολὴν ἐπιδημικῶν ἀσθενειῶν Στερελλ. (Αἰτωλ.): *Ἀστένεις κι οὐλα τὰ κακὰ νὰ τὰ καρτιρῇς, ἀφοῦ τοῦ χοροῦ εἶναι ἀγκαίνιαστον* (κατὰ τὴν παράδ. ἐξευγνύοντο δύο νεαροὶ δαμάλεις δίδυμοι εἰς μικρὸν ἄροτρον καὶ ὠδηγοῦντο νὰ χαράσσουν περὶ τὸ χωρίον αὐλακα, εἴτα δὲ θυσιαζόμεναι ἐθάπτοντο εἰς τὸν τόπον, ὅθεν ἐξεκίνησαν καὶ ὅπου κατέ-ληξαν περιχαράσσουσαι τὴν αὐλακα, ὁ δὲ τάφος ἐκαλύ-πτετο δι' ὀγκώδους λίθου ὡς σήματος τῆς ταφῆς καὶ τοῦ γενομένου καθαρμοῦ).

ἀγκαλὰ σύνδ. Ζάκ. Κάλυμν. Κορσ. Κυκλ. Μεγίστ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Λακων. Μεγαλόπ. Μεσσ.) Σκιάθ. Χίος κ.ά. — ΔΣολωμ. 317 (ἐκδ. Κερκ.) ἀγαλὰ Θήρ. Κεφαλλ. Κρήτ. Πελοπν. (Μάν.) κ.ά. ἀγαλα Κυδων.

Ἐκ τοῦ ὑποθετικοῦ συνδ. ἂν καὶ τοῦ ἐπιρρ. καλὰ ἐκ φρ. πληρεστέρας συνδεοῦσης δύο προτ. ἐναντιωματικῶς, οἷον νομίζεις ἐσύ, ἂν καλὰ ὁμως θυμᾶμαι, δὲν εἶν' ἔτσι κττ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Δουκ.

Ἄν καί, καίτοι, συνεκφερόμενον ἐνίστε μετὰ τοῦ καὶ ἢ τοῦ μου ἐπιτασσομένων ἔνθ' ἄν.: *Πάμε λοιπόν; ἀγκαλὰ ἐσὺ θὰ πᾶς ἀλλοῦ Ἀρκαδ. Ἀγκαλὰ δὲ ζ' ἀρέσει ἐσένα, μ' ἀρέσει ἐμένα Λακων. Ἀγκαλὰ καὶ δὲν πῆγα νὰ τὸν ἰδῶ Χίος Ἀγκαλὰ καὶ μᾶς λέτε αὐτόθ. Ἀγαλα δὰ σὶ ξέρονμι Κυδων.* || Ποίημ.

*Τόμον ἰδῶ γέλιο κρυφό, | τόμον ἰδῶ κρυφὴ ματία,
μπαίνω πάντα 'ς ὑποψία, | ἀγκαλὰ μου ἐγὼ τὰ φταίω* ΔΣολωμ. ἔνθ' ἄν.

ἀγκαλα ἐπίρρ. Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκάλλᾳ, δι' ὃ ἰδ. ἀγκάλη. Ὁ μεταπλα-σμός τῆς καταλ. ἔγινε κατὰ τὰ εἰς -α λήγοντα ἐπιρρ. Ὁ τοῦ τόνου ἀναβιβασμός συνετελέσθη ἐκ τοῦ ἰδιάζοντος τρόπου τῆς ἐκφορᾶς, διότι εἶναι λ. παιδική.

Ἐν τῇ ἀγκάλῃ, ἀγκαλῆσαστά: Φρ. Ἐτάω ἀγκαλα (κά-μνω ἄ., ἐναγκαλίζομαι).

ἀγκαλάκια τά, Χίος κ.ά. ἀγαλάκια Θράκ. (Αἰν.) Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀγκαλάσια Μεγίστ. Χίος (Ὁλυμπ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀγκάλη.

